

शालेय पोषण आहार योजनेंतर्गत
पात्र शाळांना गॅस कनेक्शन
उपलब्ध करुन देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: शापोआ- २०२०/प्र.क्र.१४/एस.डी.३
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२
दिनांक: २५ नोव्हेंबर, २०२१

वाचा:-

- १) केंद्र शासनाचे आदेश क्र.F.No.३-१/२०१२/Desk (MDM), दि.२६/०३/२०१३.
- २) केंद्र शासनाचे आदेश क्र. F.No.३-१/२०१४/Desk (MDM), दि.१९/०८/२०१४.
- ३) शासन निर्णय, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग क्र. शापोआ-२११३/प्र.क्र.१९९/वि.वि. -३, दि.१७/०३/२०१५.
- ४) शिक्षण संचालक (प्राथ.), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचा प्रस्ताव क्र.शापोआ/ एलपीजी / २०२१/११९३, दि.१५/०९/२०२१.
- ५) आदिवासी विकास विभाग, शासन निर्णय क्र.आवि-२०१५/प्र.क्र.१०७ (भाग२)/ कार्यासन-८, दि.१०/११/२०१६.

प्रस्तावना:-

शालेय पोषण आहार योजनेंतर्गत अन्न शिजविण्यासाठी केंद्र शासनाने ठरवून दिलेल्या प्रति दिन प्रति विद्यार्थी दरानुसार निधी उपलब्ध करुन दिला जातो. केंद्र शासनाच्या पेट्रोलियम मंत्रालयाने एलपीजी सिलेंडरवरील सबसिडी उठविली असल्यामुळे ज्या शाळांमध्ये आहार शिजविण्यासाठी एलपीजी गॅसचा वापर करण्यात आला आहे, त्या शाळांसाठी दि.१८ सप्टेंबर, २०१२ ते दि.३१ मार्च, २०१३ या कालावधीसाठी अन्न शिजविण्याकरिता अतिरिक्त अनुदान दि.१७ मार्च, २०१५ च्या शासन निर्णयाद्वारे उपलब्ध करुन देण्यात आले होते. सदर अनुदान केंद्र हिस्सा रु.६३१७.०५ लक्ष आणि राज्य हिस्सा रु.२१०५.६९ लक्ष असा एकूण रक्कम रु.८४२२.७४ लक्ष निधी प्राथमिक शिक्षण संचालनालयास उपलब्ध करुन देण्यात आला होता.

सदर निधी प्राथमिक शिक्षण संचालनालयाने दि.२७ मार्च, २०१५ च्या जापनाद्वारे जिल्हा परिषदांना वितरीत केला होता. प्रस्तुत निधी संबंधित जिल्हा परिषद स्तरावरून अन्न शिजवणाऱ्या यंत्रणांना अदा करण्यात आला होता. तथापि, सदर निधीमधील काही निधी जिल्हा परिषद स्तरावर शिल्लक राहिली आहे. सन २०१९-२० या वर्षाच्या केंद्र शासनाच्या प्रस्ताव मान्यता मंडळाच्या (PAB) बैठकीमध्ये योजनेंतर्गत पात्र असलेल्या सर्व (१०० टक्के) शाळांमध्ये गॅस कनेक्शन उपलब्ध करून देण्याबाबत निर्देश दिले आहेत. केंद्र शासनाच्या शिल्लक निधीतून शालेय पोषण आहार योजनेंतर्गत राज्यातील पात्र असलेल्या सर्व शाळांपैकी केंद्रीय स्वयंपाकगृहामार्फत आहार पुरविण्यात येणाऱ्या शाळा व सद्यस्थितीत गॅस कनेक्शन उपलब्ध असलेल्या शाळा वगळून उर्वरित शाळांना हिंदुस्थान पेट्रोलियम कॉर्पोरेशन लि. (HPCL) व भारत पेट्रोलियम कॉर्पोरेशन लि. (BPCL) या संस्थांद्वारे गॅस कनेक्शन उपलब्ध करून देण्याचा प्रस्ताव संदर्भाधिन दि.१५ सप्टेंबर, २०२१ रोजीच्या प्रस्तावान्वये शिक्षण संचालक (प्राथ.) यांनी शासनास सादर केला आहे. सदर प्रस्तावामध्ये गॅस कनेक्शन तसेच इतर आवश्यक बाबी उपलब्ध करून देण्याकरीता नमूद केलेल्या दरास मान्यता देण्याची बाब शासन स्तरावर विचारधीन होती.

शासन निर्णय :-

शालेय पोषण आहार योजनेंतर्गत पात्र असलेल्या सर्व शाळांपैकी केंद्रीय स्वयंपाकगृहामार्फत आहार पुरविण्यात येणाऱ्या शाळा व सद्यस्थितीत गॅस कनेक्शन उपलब्ध असलेल्या शाळा वगळून उर्वरित शाळांना शिक्षण संचालक (प्राथ.), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी प्रस्तावित केल्याप्रमाणे हिंदुस्थान पेट्रोलियम कॉर्पोरेशन लि.,(HPCL) व भारत पेट्रोलियम कॉर्पोरेशन लि.,(BPCL) या महामंडळाकडून गॅस जोडणी उपलब्ध करून देण्यासाठी पुढीलप्रमाणे कार्यवाही करण्याबाबत शासन स्तरावरून मान्यता देण्यात येत आहे.

- i. शालेय पोषण आहार योजनेंतर्गत पात्र शाळांपैकी गॅस कनेक्शन उपलब्ध असलेल्या तसेच, केंद्रीय स्वयंपाकगृह प्रणालीमध्ये समाविष्ट असलेल्या शाळा वगळता एलपीजी गॅस कनेक्शन नसलेल्या राज्यातील एकूण ४०,१५२ शाळांना हिंदुस्थान पेट्रोलियम

- कॉर्पोरेशन लि., मुंबई अथवा भारत पेट्रोलियम कॉर्पोरेशन लि., मुंबई या महामंडळाकडून रु.४०९०/- या दराने गॅस कनेक्शन उपलब्ध करून घेण्यात यावे. सदर संस्थांकडून प्राप्त झालेल्या दरांचे विवरण परिशिष्ट-१ मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे राहिल.
- ii. शाळा स्तरावरून एलपीजी गॅस जोडणी करीता शाळेपासून नजीक असलेला वितरक आणि सदर वितरकाची सेवा विचारात घेवून हिंदुस्तान पेट्रोलियम कॉर्पोरेशन लि., मुंबई अथवा भारत पेट्रोलियम कॉर्पोरेशन लि., मुंबई यांच्यापैकी योग्य त्या वितरकाची निवड करून गॅस जोडणी घेण्याचा अधिकार शाळा व्यवस्थापन समितीस देण्यात येत आहे.
- iii. गॅस कनेक्शन उपलब्ध करण्यासाठी राज्यातील ४०,१५२ शाळांना एका कनेक्शनसाठी रु.४०९०/- याप्रमाणे येणाऱ्या एकूण रु.१६,४२,२१,६८०/- इतकी रक्कम खर्च करण्यास शिक्षण संचालक (प्राथ.), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना मान्यता देण्यात येत आहे.
- iv. उपरोक्त खर्च शासनाने शालेय पोषण आहार योजनेतर्गत एलपीजी अनुदानाकरिता सन २०१४-१५ मध्ये वितरित केलेल्या केंद्र हिस्स्याची रक्कम रु.१५,०३,४६,२६७/- मधून तसेच, उर्वरित रक्कम रु.१,३८,७५,४१३/- सन २०२१-२२ मध्ये प्राप्त झालेल्या अथवा सन २०२०-२१ मधील शिल्लक असलेल्या व्यवस्थापन, सनियंत्रण व मूल्यमापन (MME) मधील तरतूदीमधून अदा करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
- v. शिक्षण संचालक (प्राथ.), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना एलपीजी (LPG) गॅस अनुदानाकरीता यापूर्वी वितरित केलेल्या राज्य हिस्स्याच्या रकमेतील शिल्लक रक्कम रु.४,१९,३९,९१९/- शिक्षण संचालक (प्राथ.), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी तात्काळ खालील शासन खाती जमा करावेत.

०१ सर्वसाधारण,
८०० इतर जमा रकमा
(०१) इतर जमा रकमा (०१) (०८) संकीर्ण (०२०२०३९४)

२. प्रस्तुत शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२१११२५१४५७०६६२२१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(राजेंद्र पवार)
सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा. राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मुंबई
- २) मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ३) मा. मंत्री, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, यांचे विशेष कार्य अधिकारी, मंत्रालय, मुंबई
- ४) सर्व मा. मंत्री/ मा. राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ५) मा. विरोधी पक्षनेता, विधानसभा/विधानपरिषद, विधानमंडळ, मुंबई
- ६) सर्व मा. संसद सदस्य/ विधानसभा सदस्य/विधानपरिषद सदस्य
- ७) मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
- ८) मा. अपर मुख्य सचिव, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ९) आयुक्त (शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- १०) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
- ११) शिक्षण संचालक (माध्य. व उच्च माध्य.), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- १२) शिक्षण संचालक (प्राथ.), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- १३) शिक्षणाधिकारी (प्राथ.), जिल्हा परिषद (सर्व)
- १४) जिल्हा कोषागार अधिकारी, पुणे
- १५) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपूर
- १६) वित्त विभाग (व्यय-५), मंत्रालय, मुंबई
- १७) शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग (अर्थसंकल्प), मंत्रालय, मुंबई
- १८) निवड नस्ती - एस.डी. ३

परिशिष्ट-१

- i. हिंदुस्तान पेट्रोलियम कॉर्पोरेशन लिमिटेड, मुंबई आणि भारत पेट्रोलियम कॉर्पोरेशन लिमिटेड यांनी एलपीजी गॅस जोडणी करीता येणारा खर्चाचा तपशील शिक्षण संचालक (प्राथ.), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना खालीलप्रमाणे सादर केला आहे.

Sr. No	Particular	Unit	HPCL	BPCL
			Rate Per Unit in	
१.	Deposit for 14.2 Kg LPG cylinders (without LPG)- ISI	1 No.	1450	1450
२.	Deposit for Domestic Pressure Regulator (ISI)	1 No.	150	150
३.	Suraksha Hose 1.5 m length (ISI)	1 No.	190	190
४.	Visit & Administrative charges for release of New Connection and preparation of SV at the doorstep of the customer	I.S	NIL	NIL
५.	Stamp Duty (State Government charges)	1 No.	100	100
६.	Refill charges per 14.2 Kg LPG cylinder	1 No.	Price ruling on the date of supply will be applicable.	Price ruling on the date of supply will be applicable.
७.	2 BURNER ISI MARKED LPG SS STOVE	1 No.	2200	2200
TOTAL CHARGES			4090	4090

- ii. गॅस नोंदणी व वापराच्या सूचना पुस्तकाची किंमत रु.५०/- आहे. तथापि शाळांना गॅस नोंदणी व वापराच्या सूचना असलेले पुस्तक संबंधित महामंडळाकडून मोफत देण्यात येईल.
- iii. नवीन गॅस जोडणी व प्रात्यक्षिक याकरीता १०० रुपये शुल्क आकारले जाते. सदर शुल्क शाळांकरीता आकारले जाणार नाही.
- iv. गॅस सिलेंडर पुनर्भरणची (Refilling) सेवा शाळा स्तरावर देण्यात यावी.
- v. एलपीजी शेंगडीची वैधता (Warranty) तीन वर्षांची राहिल.
- vi. रेगुलेटर खराब प्रतीचा निदर्शनास आल्यास संबंधित एजन्सीकडून विनाशुल्क बदलून देण्यात यावे.

- vii. गॅस जोडणी पाईपची वैधता (Warranty) पाच वर्षाची राहिल.
- viii. निधी उपलब्ध झाला व आवश्यक कागदपत्रे उपलब्ध करून दिल्यास दोन कार्यदिवसात गॅस जोडणी करण्यात यावी.
- ix. एलपीजी गॅस वापरासंबंधी कोणत्याही स्वरूपाची दुर्घटना घडल्यास ग्राहकाला पूर्णपणे विमा संरक्षण संबंधित महामंडळाकडून देणे आवश्यक राहिल.
